

నారాయణపేట మండలం సింగారం చౌరస్తా-తి ప్రాంతాల్లో సుమారు 250కి పైగా వాటం వారం మొక్కలను మంగళవారం మధ్యాహ్నం ఆగ్రేకి ఆహారంగా, గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు కావాలని నిన్ను పెట్టారా...? లేక ప్రమాదవశాత్తు జరిగిందా? అనే విషయాలు తెలియాలి, ఉన్నది, ఫిర్యాఫిన నిబ్బంది వ్యామంటలను అడుపులోకి తీసుకొచ్చారు. - నారాయణపేట డి.వి.ఎ. 9

నమస్తే తెలంగాణ

జోగుళాంబ గద్దాల వనపర్తి

5 మహబూబ్ నగర్, బుధవారం 10 ఏప్రిల్ 2024 JOGULAMBA GADWAL WANAPARTHY

జూరాల ప్రాజెక్టు వద్ద డిస్సోరేజీకి చేరిన నీటి మట్టం

కరువు కోరల్లో పాలమూరు

జూరాల ప్రాజెక్టు వద్ద డిస్సోరేజీకి చేరిన నీటి మట్టం

- పదిపోతున్న భూగర్భ జలాలు
- చాలా మండలాల్లో పాతాళానికి..
- డెడ్ స్టోరేజీ దిశగా జూరాల డ్యాం
- తేలిన రాళ్లు, రప్పలు.. కనిపించని నీటిజాడ
- అదే బాటలో మిగతా ప్రాజెక్టులు
- క్రాప్ హాలీడే ప్రకటించిన అధికారులు
- వట్టిపోయిన బోర్లు, బావులు
- సాగునీళ్లు లేక ఎండుతున్న పంటలు
- రైతుల కష్టం.. పశువులకు మేతగా..
- ఉమ్మడి జిల్లాలో తాగునీటికి కటకట

బోసిపోయిన కృష్ణమ్మ

• చుక్కనీరు లేక వెలవెలబోతున్న బీచుపల్లి

ఇటికాల, ఏప్రిల్ 9 : బీచుపల్లి క్షేత్రం వద్ద ప్రవాహంవే కృష్ణమ్మ నీళ్లు లేక వెలవెల బోతున్నది. ఐదారేండ్లుగా ఎన్నడూ లేనివిధంగా ప్రవాహం అడుగుంటుండే సదిలో రాళ్లు తేలావి. రాష్ట్ర నలుమూలల నుంచి అస్థికలు సదిలో కలిపేందుకు వచ్చేవారు నీరు లేకపోవడంతో నిరాశతో వెనదిరుగుతున్నారు. కొంతమంది భక్తులు సదిలో రాళ్లు దాటుకుంటూ కొండపేట వద్ద సదిలో గల చిన్నమడుగులో ఉన్న కాస్త నీటిలో స్నానాలు చేసి అస్థికలను కలుపుతున్నారు. రాజీవు రోజుల్లో నిర్వహించే దృశ్య

స్థంభ ప్రతిష్ఠాపన, శ్రీరామనవమి, అంజన్ న్ను బ్రహ్మోత్సవాలకు నీటి కష్టాలు తప్పేలా లేవంటున్నారు.

ప్రత్యామ్నాయ పర్యాటక చోటాం..

బీచుపల్లి వద్ద సదిలో నీళ్లు లేవు. క్షేత్రానికి వస్తున్న భక్తుల సౌకర్యార్థం ట్యాంకర్ల ద్వారా నీటిని తెప్పించి షుగర్ బాటకు పర్యాటకులకు సౌకర్యం కల్పించాలని రానున్న వేడుకలను దృష్టిలో ఉంచుకొని తగిన చర్యలు తీసుకుంటాం.

- రామకృష్ణ, బీచుపల్లి అలయ కార్యనిర్వహణ అధికారి

ఉమ్మడి జిల్లాలను కరువు కమ్ముకున్నది. సాగు, తాగునీరు లేక డెంజెల్ బిల్స్ మోగుతున్నాయి. శవనం అయిన కృష్ణమ్మ నీటి ప్రవాహం లేక బోసిపోతున్నది. రాళ్లు, రప్పలు తేలి నీటి జాడ కనిపించడం లేదు. జూరాల డ్యాం డెడ్ స్టోరేజీకి చేరింది. మిగతా ప్రాజెక్టులు, రిజర్వాయర్లు వట్టిపోతున్నాయి. ఇప్పటికే ప్రాజెక్టులు అయిపోతున్నాయి. క్రాప్ హాలీడే ప్రకటించారు. నీళ్లు లేక కాల్వలు బోసిపోయాయి. బోరుబావుల్లో భూగర్భ జలాలు అడుగుతున్నాయి. నీళ్లు లేక పంటలు చేతికి రావడం లేదు. వరి పాలాలు సెర్రలు బావుతున్నాయి. ఓ వైపు పాలం ఎండుతుంటే.. మరొక వైపు రైతుల గుండె పగులుతున్నది. రైతు కష్టం మేకలకు మేతగా మారుతున్నది. మరొక వైపు వరి వట్టిపోయి దాసరిపోతున్నాయి. ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు చేపట్టకపోతే రాబోయే రోజుల్లో జిల్లాల 'మే' అని నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు.

- నెల్సన్ మహబూబ్ నగర్, ఏప్రిల్ 9

జిల్ గండం

ఎటుచూసినా ఎండమావే..

నీటి మట్టం 9.657 టీఎంసీలు కాగా, 3.546 టీఎంసీలు డెడ్ స్టోరేజీలో ఉంది. మిగతా నీటిని మాత్రమే గ్రామీణి ద్వారా విడుదల చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ప్రాజెక్టులో 3.546 టీఎంసీల నీరు మాత్రమే నిల్వ ఉన్నది. దీంతో ప్రజలు తాగు నీటి కష్టాలు ఎదుర్కొనే పరిస్థితి నెలకొన్నది.

వడపోత కిందటి కరువు పునరావృతం..

ఎగువన వర్షాలు సరిగా కురువని కారణంగా ప్రస్తుతం జూరాల ప్రాజెక్టులో నీటి నిల్వలు పూర్తిగా తగ్గిపోయాయి. 2016లో జూరాల ప్రాజెక్టు డెడ్ స్టోరేజీకి చేరుకోగా, జోగుళాంబ గద్దాల, వనపర్తి, నాగర్ కర్నూల్, నారాయణపేట, అచ్యుతపేట పట్టణాలకు తీవ్ర నీటి ఇబ్బంది ఏర్పడింది. దీంతో ప్రత్యేకంగా మోటార్లు ఏర్పాటు చేసి డెడ్ స్టోరేజీలో ఉన్న నీటిని తాగునీటి అవసరాల కోసం తరలించారు. ప్రస్తుతం అదే పరిస్థితి నెలకొన్నది. ఉమ్మడి జిల్లాలో తాగు నీటి అవసరాలకు ఏడాదికి ఎండ తీవ్రత అవిరి రూపంలో వెళ్లి నీటిని కలుపుకొని 1.50 టీఎంసీలు అవసరం. ప్రతి రోజూ 74 ఎంఎల్ డీలు అవసరమున్నట్లు మిషన్ భగీరథ అధికారులు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుతం జూరాల జలాశయం పూర్తిగా అడుగుంటిపోగా డెడ్ స్టోరేజీలో కలిపి 3.546 టీఎంసీల నీరు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నది. ప్రస్తుతమున్న నీరు ఏప్రిల్ 15వ తేదీ తాగునీటికి సరిపోయే

జమ్మిచేరులో ట్యాంకర్ వద్ద నీటి కోసం పొద్దు పడుతున్న మహిళలు

మళ్ళీ మొదటికొచ్చింది..

- కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో ఎనిమిదేండ్లు చింత తలకుండా స్కాచ్ చేసినయ్య
- నేడు ఎండుతున్న పంటల చూసి రైతులను ఆందోళన
- పాతాళానికిపోయిన పోయిన భూగర్భజలాలు
- పంటలవివరాలు సమాధు చేయని అధికారులు

కేటీడాక్ట్, ఏప్రిల్ 9 : ఎనిమిదేండ్లు చింత తలకుండా సాగిన సాగు సంబంధం నేడు ఎండైన పంటలతో రైతుల కండ్లలో నీళ్లు తెప్పిస్తున్నాయి. ఉమ్మడి ధరూరి మండలంలో కరువు తాండవం చేస్తున్నది. పడేండ్లలో వరిపంటను రైతులు సంబంధంగా సాగు చేశారు. ఒక్కో రైతు పంటకాలంలో 200 నుంచి 300 సంవల ధాన్యం పండించేవారు. ఈ ఏడాది యాసంగి మాత్రం పంటలన్నీ ఎండిపోయాయి. ఒక్కో ఎకరాకు సుమారు రూ.30వేల వరకు పెట్టుబడి పెట్టగా, కనీసం అవి కూడా రావడం కష్టమేనని అడిగిన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రైతుకు అంతే ఇంకా అంద గా నిలిచే పెట్టుబడి సాయానికి కూడా కాంగ్రెస్ సర్కారు ఎగనామం పెడుతుండడంతో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. కేటీడాక్ట్ మండలంలో ఎండిన పంటల వివరాల పై వ్యవసాయ అధికారిని వివరాలు అడిగినందుకు సంప్రదించగా, ఎన్నికల విధుల్లో ఉన్నామని తెలిపారు.

పాతాళానికి పడిపోయిన జలం..

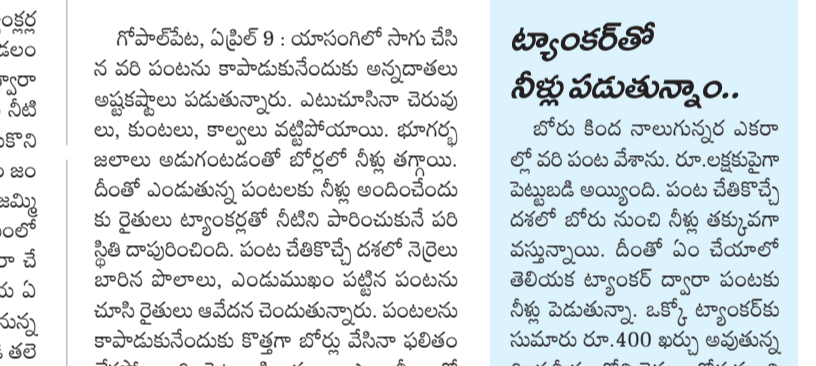
కాల్వలు, చెరువుల్లో నీళ్లు లేక బోర్లన్నీ ఇంకపోయాయి. ఎనిమిదేండ్లుగా కాల్వలకు నీరు వస్తుండటంతో భూగర్భజలాలు పుష్పలంగా ఉండిపోయాయి. ప్రస్తుతం నీళ్లు లేకపోవడంతో చెరువులు ఎండి భూగర్భజలాలు అడుగుంటిపోయాయి. పంటలు కాపాడుకోవాలని కొందరు రైతులు అప్పు తెచ్చి మరీ బోర్లు వేస్తున్నా పనితం లేకుండా పోతున్నది. ఇలాగే కొనసాగితే పాత రోజులు మళ్ళీ వస్తాయని, వలసలు తప్పవని చర్చించుకుంటున్నారు.

కేటీడాక్ట్ జివారులో ఎండిన వరి పంటను మేస్తున్న గొర్రెలు

కేటీడాక్ట్ జివారులో ఎండిన వరి పంట

తడి కోసం తంటాలు

• సెర్రలు బారిన పాలాలు • కండ్లముందే ఎండుతున్న పంటలు

ట్యాంకర్ తో నీళ్లు పడుతున్నాం..

గోపాల్ పేట, ఏప్రిల్ 9 : యాసంగిలో సాగు చేసిన వరి పంటను కాపాడుకునేందుకు అన్నదాతలు అప్పుకష్టాలు పడుతున్నారు. ఎటుచూసినా చెరువులు, కుంటలు, కాల్వలు వట్టిపోయాయి. భూగర్భ జలాలు అడుగుంటుండే బోర్లలో నీళ్లు తగ్గాయి. దీంతో ఎండుతున్న పంటలకు నీళ్లు అందించేందుకు రైతులు ట్యాంకర్లతో నీటిని సాగించుకునే పరిస్థితి దాపురించింది. పంట చేతికోచ్చే దశలో సెర్రలు బారిన పాలాలు, ఎండుముండ్ల పట్టి పంటలను మూసి రైతులు ఆవేదన చెందుతున్నారు. పంటలను కాపాడుకునేందుకు కొత్తగా బోర్లు వేసినా ఫలితం లేకపోయింది. పెట్టుబడి అప్పులు ఎలా తీర్చాలో తెలియక ఆందోళన గురవుతున్నారు. చేసేదేమిలేక ఎండిన పంటను జీవాలకు మేతగా వదిలిస్తున్నారు. గోపాల్ పేట, తేవేల్లి, ఏదుల మండలాల్లో చెరువులు, కుంటలు, బోరుబావుల కింద యాసంగిలో 15,383 ఎకరాలలో వరి సాగు చేసినట్లు అధికారులు అంచనా. మున్నమారంలో 660 ఎకరాల వరి సాగు చేయగా పంట చేతికోచ్చే దశలో ఉన్నది. కేవలం, ఎంజీపిఎల్ కాల్వలు, చెరువులు, కుంటలు వట్టిపోవడంతో కొద్దిపాటి బోర్లు, ట్యాంకర్ల ద్వారా పంటలు కాపాడుకునేందుకు సాగు యాతన పడుతున్నాయి. రెండు ఎకరాలన్నా బయటపడుతుండేమో అనే ఆశతో పంటలకు నీళ్లు పడుతున్నాయి.

- ఎం.కె. రైతు, మున్నమార, గోపాల్ పేట మండలం

నీళ్లు సొలక కన్న కష్టాలు..

యాసంగిలో బోరు కింద రెండెకరాలలో వరి సాటియం. ఎండలు ఎక్కువై బోర్ల నీళ్లు తక్కువైనవి. పంటలను కాపాడుకునేందుకు మరో బోరు వేయించిన. అది కూడా సన్నగా నీళ్లు పోయింది. అవి దెసికి సరిపోవడం లేదు. ఇంతవరకు కేవలం కాల్వల నీళ్లు పుష్పలం వైపుగా వచ్చాయి. దీంతో భూగర్భజలాలు తగ్గిపోవడం వచ్చింది. బోర్లు కూడా బాగా పోయింది. భూమిల నీళ్లు లేక బోర్లు తగ్గివై. ఏసిన పంట చేతికోచ్చేటట్లు లేదు. నోటికాడికి వచ్చిన పంట ఎండిపోతుంటే నిల్వ వద్దలేదు. పంట పెట్టుబడి, చేసిన కష్టం మీద పడేటట్లు ఉంది. సర్కారు పంట సన్నాన్ని గుర్తించి రైతులను ఆదుకోవాలి.

- గోపాల ఉద్దాలు, రైతు, మున్నమార, రెండ్లకుల వెంకటేశ్వరం

చెదిరిన చేదుడుబావులు

ముక్కల్ బొస్, ఏప్రిల్ 9 : చేదుడు బావులు.. ఈ వేరు వింటే భూగర్భ రోజులు గుర్తుకొస్తాయి. బోరుబావులు లేని సమయంలో ఎటుచూసినా చేదుడుబావులే కనిపించేవి. ఈ బావుల్లో మట్టి ద్వారా వచ్చే నీళ్లు స్వచ్ఛతతోపాటు ఇనిజలవణాలు పుష్పలంగా అంటిచే ఆరోగ్యానికి ఎంతో మేలు చేశారు. నాడు భూగర్భజలాలు పుష్పలంగా ఉండడంతో ఉబికి వచ్చే నీటితో తాగు, ఇతర అవసరాలను వినియోగించుకునేవారు. కాలక్రమేణా బోరుబావులు వినియోగంలోకి వచ్చాయి. దీంతో భూగర్భజలాలు తగ్గిపోవడం, ఫిల్టర్ వాటర్, ట్యాంకుల ద్వారా నీటి సరఫరా చేపడుతున్నా నీటి శుద్ధి లేకపోవడంతో వివిధ అనారోగ్య సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. మృత్యులోని నాగేశ్వర స్వామి ఆలయం చేదుడు బాబావి పూడుకుపోయింది. ఇదే మండలంలోని భూత్యాద్ గ్రామంలో అంకా చేదుడుబాబావి వినియోగిస్తున్నారు. కాగా, నేటి తరానికి వీటి జాడలేదు. అక్కడక్కడా కొన్ని గ్రామాల్లో ఉన్నా వాటిని పూడించడం, కొన్ని చోట్ల చెత్తా చెదారం వేసేందుకు వినియోగిస్తున్నారు.